

INGEKOMEN 10 JULI 2023

Aan de leden van Provinciale en Gedeputeerde
Staten van Noord Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
(Via: post@noord-holland.nl)

Gemeentehuis
Bezoekadres Kerkbuurt 4, 1511 BD Oostzaan
Postadres Postbus 20, 1530 AA Wormer
Telefoon 075 651 2100
Fax 075 651 2244
E-mail antwoord@oostzaan.nl
Internet www.oostzaan.nl

Uw kenmerk / Uw brief

Ons kenmerk

Datum 4 juli 2023

Behandelend ambtenaar H. Smits

Afdeling Ruimte

Onderwerp Woonunits voor Oekraïners in Het Twiske

Geachte leden van Provinciale en Gedeputeerde Staten,

Tot onze spijt hebben wij kennisgenomen van het negatief advies van de commissie van Provinciale Staten om de gemeente Oostzaan geen ontheffing te verlenen om gedurende maximaal 10 jaar 21 tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen te mogen plaatsen op het voormalige voetbalveld aan de Twiskeweg te Oostzaan.

Wij realiseren ons dat wij u in ons verzoek tot ontheffing mogelijk onvoldoende hebben meegenomen in de criteria die wij hebben gehanteerd in onze zoektocht naar een beschikbare en ook snel geschikt te maken locatie. Hierin willen wij u met deze brief graag in meenemen.

Allereerst benadrukken wij dat de provincie van een gemeente mag verwachten dat zij zeer terughoudend is met het plannen van bouwactiviteiten in Bijzonder Provinciaal Landschap en Natura2000 gebied. Het is de verantwoordelijkheid van een gemeente om voor een goede ruimtelijke afweging te zorgen, tussen zowel de belangen van de natuur als die van mensen. Wij zijn er dan ook ten volle van overtuigd dat we dat voor deze locatie uiterst zorgvuldig hebben gedaan. Dit willen graag in deze brief nog eens uiteenzetten.

Voor wij dit doen willen wij benadrukken dat ons verzoek voortvloeit uit een rijksopgave. Een rijksopgave die ons verplicht om een goede en menswaardige huisvesting te organiseren na een te lange periode van crisisopvang voor deze doelgroep. Er moet nu zo snel als mogelijk een normale huisvesting voor deze doelgroep gerealiseerd worden en dat kan in Oostzaan alleen op deze beoogde locatie.

Met deze brief willen we u nogmaals en meer uitgebreid informeren over het proces dat wij hebben doorlopen om tot een locatiekeuze voor het plaatsen van deze 21 tijdelijke woningen te komen. Zo ook over onze afweging om voor de onderhavige locatie te kiezen in plaats van die voor het Zuideinde/'t Sfoon, waar wij eerder ontheffing voor hebben gekregen. Dit met de verwachting dat wij u kunnen overtuigen dat wij op een juiste en gedegen manier tot een goede ruimtelijke afweging met betrekking tot de onderhavige locatie zijn gekomen en dat het nu voorliggende negatief advies alsnog kan worden veranderd in een positief advies aan gedeputeerde staten. Wij zouden het toejuichen als wij, samen met u, voor de Oekraïense vluchtelingen, die nu al bijna 1 jaar

op een kamer zitten in het Van De Valk Hotel in Oostzaan, op de kortst mogelijke termijn deze huisvesting op de door ons beoogde locatie kunnen realiseren.

Onze zoektocht naar een geschikte locatie.

De gemeente Oostzaan heeft zelf weinig eigen grond die op de korte termijn beschikbaar dan wel geschikt is voor het snel kunnen plaatsen van deze 21 tijdelijke woningen. In onze zoektocht naar geschikte locaties om deze 21 tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen te kunnen plaatsen hebben we de volgende procedure gevolgd.

Eerst hebben we, om tot een goede ruimtelijke afweging te kunnen komen, een longlist van alle vrije locaties die er in Oostzaan zijn samen gesteld. Al deze locaties zijn beoordeeld op de criteria beschikbaarheid, geschikt te maken, snelheid, afstand tot voorzieningen en openbaar vervoer en financiën.

Op basis hiervan zijn we tot een short list van slechts twee locaties gekomen die aan deze criteria zouden kunnen voldoen: Zuideinde/'t Skoon en de onderhavige locatie. Aangezien beide locaties of het predicaat Bijzonder Provinciaal Landschap of Natura2000 hebben, hebben we voor beide locaties ontheffing van de provincie nodig.

De locatie Zuideinde/'t Skoon (eigendom van een ontwikkelaar) gelegen in Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) waarvoor eerder ontheffing is aangevraagd en gekregen, bleek bij nader onderzoek vanwege de zeer slappe bodemgesteldheid niet binnen 1 jaar geschikt te maken voor het plaatsen van deze tijdelijke woningen. Daarnaast is ook nog niet duidelijk welke invloed het bouwrijp maken van deze locatie zal hebben op de waterkwaliteit, de effecten op enkele woningen aan het Zuideinde en de hoogte van de daarmee verbonden kosten die dit met zich zal meebrengen. Hiervan is inmiddels ingeschat dat deze substantieel meer zullen zijn dan eerder ingeschat.

Verder is er op dit moment geen grond in de gemeente die niet behoort tot het Bijzonder Provinciaal Landschap (vrijwel allemaal agrarische gronden) dan wel Natura 2000/NNN gebieden.

De enige locatie die nu nog resteert, die voldoet aan de gestelde criteria en redelijk snel geschikt te maken is als bouwlocatie voor deze 21 tijdelijke woningen voor maximaal 10 jaar, is het voormalige voetbalveld aan de Twiskeweg. Deze locatie ligt net binnen het vastgestelde natuur- en recreatiegebied Twiske-Waterland maar is ingesloten tussen 2 aanzienlijke bouwmassa's.

Uit het flora en Fauna onderzoek dat we hebben laten uitvoeren, is gebleken dat het plaatsen van de 21 tijdelijke woningen weinig tot geen invloed zal hebben op de natuurwaarde van dit gebied. Alleen het grasland, dat extensief wordt gemaaid door het recreatieschap, zal worden gebruikt voor het plaatsen van de woningen waarbij de bomen die het grasland inmiddels omzomen ongemoeid blijven en de ondergrond niet geroerd zal worden. Hierdoor is deze locatie na 10 jaar, of zoveel eerder als dat de opvang niet meer nodig is, weer snel terug te brengen in de huidige staat.

Impact op de natuur indien we ontheffing krijgen om de tijdelijke woningen wel te mogen plaatsen op dit voormalige voetbalveld.

Voor wat betreft het aspect behoud van natuurwaarde, zoals in uw commissiebehandeling door meerdere fracties aan de orde is gesteld, merken wij het volgende op:

Medewerking van Staatsbosbeheer en het Recreatieschap Twiske-Waterland was essentieel omdat de één eigenaar is van de beoogde locatie en de ander pachter.

Met het recreatieschap hebben we afspraken kunnen maken over de voorwaarden van het gebruik van de locatie alsmede een huurovereenkomst voor dit gebruik overeen zijn gekomen van €15.000 per jaar. Gedurende 10 jaar betekent dit een extra inkomstenbron van €150.000 die het recreatieschap extra kan inzetten voor het natuurbehoud en de natuurontwikkeling binnen Twiske-Waterland.

Het uitgevoerde Flora en Fauna onderzoek heeft duidelijk uitgewezen dat er geen bijzondere planten- en diersoorten door het plaatsen van deze tijdelijke woningen worden bedreigd of belemmerd. Het grasland op zich heeft volgens dit onderzoek slechts een beperkte natuurwaarde. Daarnaast is er in overleg met het Recreatieschap gezocht naar een compensatiegebied in het kader van NNN. Het aangeboden compensatiegebied is weliswaar niet 1 op 1 vergelijkbaar met de onderhavige locatie maar heeft volgens ons ecologisch onderzoeksbureau een veel hogere natuurwaarde dan de onderhavige locatie. (Zie de bijlage bij deze brief)

Een uitgevoerd bodemonderzoek laat zien dat de eerste meter een zandlaag betreft met daaronder een veenlaag van Ongeveer 5 meter en daaronder weer een samenstelling van klei, zand en kiezel. De zandlaag is al tientallen jaren geleden aangebracht om de locatie geschikt te maken als sportveld.

Bij het bouwrijp maken van de locatie zal de ondergrond niet geroerd worden en worden er ook geen heipalen geslagen of geboord. De grond wordt beschermd opgehoogd met 40 tot 50 cm zand waarop stelconplaten worden gelegd waarop de prefab woningen worden geplaatst. In deze zandlaag worden alle kabels en leidingen aangebracht. De verlichting voor deze locatie zal indirect zijn en weinig tot geen uitstraling op de omgeving hebben. Door op deze manier deze locatie voor maximaal 10 jaar bouwrijp te maken, kan er na deze periode de grond snel en gemakkelijk weer in de oorspronkelijke staat worden hersteld.

Conclusie

Uit het door ons uitgevoerde flora en fauna onderzoek en het daarop uitgebrachte salderingsplan NNN Noorderlaak 1 te Oostzaan is komen vast te staan dat:

1. De geplande inrichting van het terrein met tijdelijke prefab woningen voor Oekraïense vluchtelingen weinig tot geen invloed heeft op de huidige natuurwaarde van het gebied en;
2. Het aangeboden compensatiegebied in het kader van NNN een veel betere natuurwaarde heeft.

Wij zijn derhalve van mening dat wij met deze locatiekeuze een goede ruimtelijke afweging hebben gemaakt, waarbij de belangen van natuurbehoud en het maatschappelijk effect voor deze Oekraïners, die al zo veel hebben meegemaakt, in meer dan voldoende mate zijn meegenomen. In het besluitvormingsproces dat we hiervoor doorlopen hebben, heeft het college de gemeenteraad en alle inwoners meegenomen m.b.t. hun plannen en afwegingen ten aanzien van deze locatie.

Wij vertrouwen erop dat wij u met deze toelichting alsnog weten te overtuigen dat wij een gedegen afweging in het kader van de ladder van stedelijke verduurzaming hebben gemaakt. Dat wij ook meer dan voldoende oog hebben voor de natuur en natuurbehoud in het kader van de WNB en NNN. Maar wij ook geen andere locatie binnen onze gemeente beschikbaar hebben die op korte termijn geschikt is voor het plaatsen van deze tijdelijke woningen voor Oekraïense vluchtelingen.

Wij hopen dan ook dat u alsnog uw medewerking hieraan wilt verlenen door ons de gevraagde ontheffing te verlenen.

Voor eventuele vragen dan wel toelichting zijn wij natuurlijk te allen tijde bereid.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Oostzaan,

De secretaris

de burgemeester

D. van Huizen

M. D. Polak

Bijlage(n): Salderingsplan NNN Noordelijk 1 te Oostzaan

SALDERINGSPLAN NNN NOORDERLAAIK 1 TE OOSTZAAN

Salderingsplan Natuurnetwerk Nederland

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Over-Gemeenten
Contactpersoon: Dhr. H. Smits
Adres: Postbus 20
1530 AA Wormer
Tel: 075 6512242
E-mail: harry.smits@over-gemeenten.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. S. van Lieshout,

Auteur: ing. J.C.H. den Hollander
Kwaliteitscontrole: ing. S. van Lieshout

Projectcode: OGEC2301
Status: Definitief
Datum: 18-6-2023

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten bij
brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O.
Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de
Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang
tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	4
1.2.1	Gebiedsbescherming	4
1.2.2	Soortbescherming	4
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	6
2.1	Projectgebied	6
2.2	Ontwikkelingen.....	7
3	Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	8
3.1	Oppervlakteverlies	8
3.2	Samenhang en wezenlijke waarden en kenmerken	10
3.2.1	Projectgebied NNN	10
3.2.2	Salderingsgebied NNN	11
3.3	Salderingsbeoordeling	13
3.4	Conclusie	13

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens 21 tijdelijke woningen te realiseren op het grasveld direct ten westen gelegen aan de Noorderlaaik 1 te Oostzaan. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden.

In 2023 is door Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan Wet natuurbescherming¹. Uit de quickscan is gebleken dat in het projectgebied mogelijk algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren kunnen voorkomen. Overige beschermde soorten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

Het projectgebied is gelegen in het NNN-gebied het Twiske. De plaatsing van de tijdelijke woonunits en de realisatie van verharde parkeerplaatsen in het projectgebied hebben gevolgen voor het oppervlak van het NNN-gebied. Om dit oppervlak te salderen dienen er maatregelen te worden genomen om de natuurwaarden rond het projectgebied NNN te verhogen. Hiervoor is in opdracht van Over-Gemeenten dit salderingsplan opgesteld.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in de NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

¹ Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. (2023). *Quickscan Wet natuurbescherming Noorderlaaik 1 te Oostzaan* (Projectcode: OGNA2202). 19 januari 2023.

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Oostzaan in kilometerhok: X: 120 / Y: 495 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied bestaat uit een extensief beheerd grasveld direct ten westen gelegen aan de Noorderlaaik 1 te Oostzaan (afbeelding 2 & 3). Het projectgebied wordt in de huidige situatie onder andere gebruikt als sportveld. In de toekomstige situatie wordt circa de helft van het ingetekende projectgebied in gebruik genomen. Langs de zuid- en westzijde van het projectgebied is een bomenrij aanwezig. Ten oosten van het projectgebied is het kantoor van Recreatieschap Het Twiske aanwezig, een gebouw van één bouwlaag hoog en een onderhoudsschuur. Ten zuiden hiervan is er een verhard parkeerterrein aanwezig.

Afbeelding 2: Impressie projectgebied foto 1

Afbeelding 3: Impressie projectgebied foto 2

2.2 ONTWIKKELINGEN

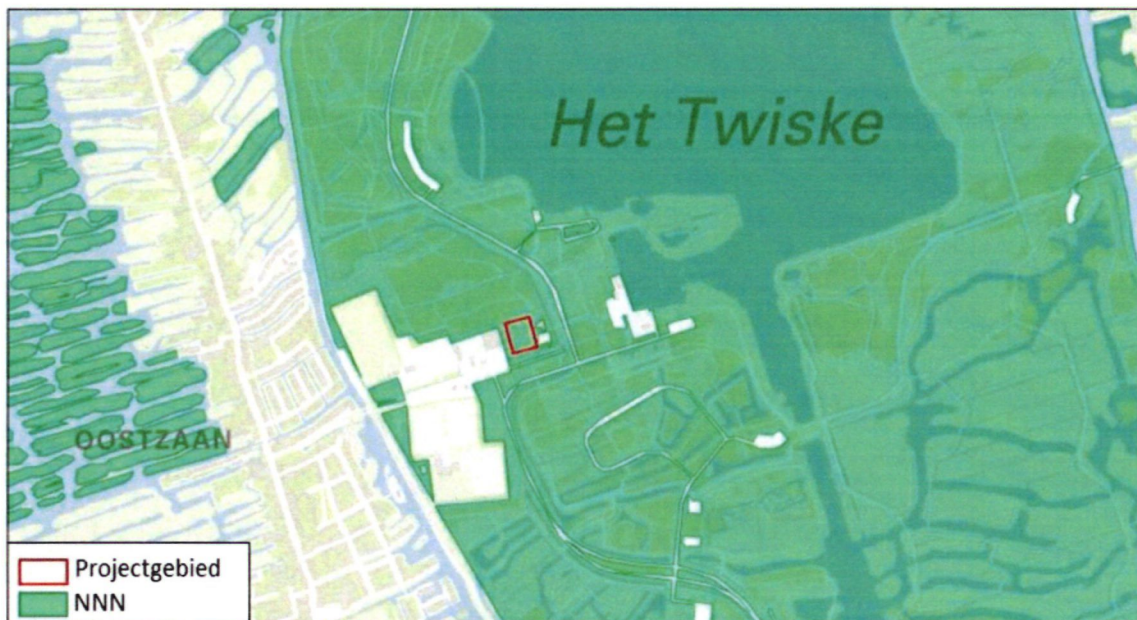
De initiatiefnemer is voornemens 21 tijdelijke verblijfslocaties te realiseren op het grasveld direct ten westen gelegen aan de Noorderlaaik 1 te Oostzaan (afbeelding 4). De 21 woonunits betreffen 11 wooneenheden voor 1 en 2 persoons huishoudens en 10 wooneenheden voor 3 en 4 persoons huishoudens. Naast de realisatie van de woonunits dient er rekening te worden gehouden met de realisatie van een splitlevel / grind parkeerterrein.

Afbeelding 4: Geplande toekomstige situatie van het projectgebied met de realisatie van 21 woonunits

3 NATUURNETWERK NEDERLAND (NNN)

Het projectgebied maakt onderdeel uit van het NNN-gebied het Twiske (afbeelding 5). Het NNN-gebied waar het projectgebied deel van uitmaakt heeft een oppervlakte van circa 600 hectare. Vermindering van het oppervlak in het NNN is in geen enkel geval toegestaan. De plaatsing van de tijdelijke woonunits heeft een effect op een gedeelte van het NNN met een totaal oppervlakte van 1.000 m² dat verhard zal worden. Naar dit gebied wordt verwezen als 'projectgebied NNN'.

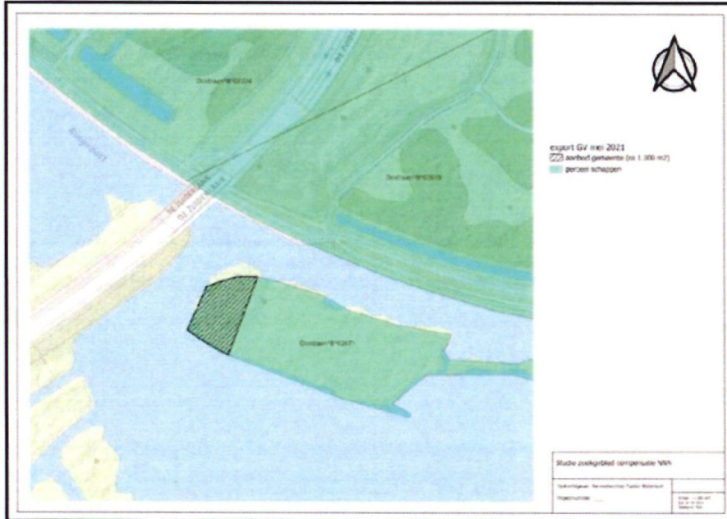

Afbeelding 5: Projectgebied ten opzichte van het NNN (maps.amsterdam.nl)

Tijdens de geplande ontwikkelingen gaat er oppervlakte van het NNN verloren. Voor de realisatie van de geplande ontwikkelingen zullen er woonunits worden geplaatst en worden er splitlevel / grind parkeerplaatsen gerealiseerd. In de nieuwe situatie zal 750 m² aan verhard oppervlak worden toegevoegd wat inclusief de aanleg van paden oploopt tot 1.000 m².

3.1 OPPERVLAKTEVERLIES

Om het verlies aan oppervlakte door verharding te compenseren is het voornemen om in de nabije omgeving een gebied te salderen tot NNN. Gekozen is voor het betreffende gebied dat te zien is in afbeelding 6. Naar dit gebied wordt verwezen als 'salderingsgebied NNN'.

Afbeelding 6: Locatie compensatiegebied NNN

Het salderingsgebied NNN is gelegen aan de zuidelijke rand van Het Twiske, op ongeveer 1,5 kilometer ten zuiden van het projectgebied NNN. Het salderingsgebied NNN betreft de westelijke punt van een eiland gelegen in de Zuidwestplas. De exacte locaties zijn in afbeelding 7 op kaart weergegeven.

Afbeelding 7: Locatie projectgebied NNN en salderingsgebied NNN

Het totale oppervlak van het projectgebied dat verhard zal worden in het huidige NNN bevat 1.000 m². Het voorgestelde ruilgebied (salderingsgebied) behoort nog niet tot het NNN en betreft een oppervlak van gelijke grootte. Door het voorgestelde ruilgebied om te vormen tot NNN wordt het deel van het NNN dat wordt verhard een-op-een gecompenseerd in oppervlak.

3.2 SAMENHANG EN WEZENLIJKE WAARDEN EN KENMERKEN

In het NNN-document Twiske L23 worden in het Twiske de volgende ecologische kernkwaliteiten onderscheiden, die de basis vormen voor het behoud van biodiversiteit die (inter)nationaal en/of regionaal van belang is:

- Open water en verlandingsvegetaties in oorspronkelijk brak milieu;
- Open landschap met extensieve graslanden voor weidevogels;
- Halfopen bos- en parklandschap met recreatief gebruik.

3.2.1 PROJECTGEBIED NNN

Het projectgebied NNN is gelegen in het natuurbeheertype Vochtig bos met productie (N16.04) (afbeelding 8). Dit natuurbeheertype wordt als volgt omschreven: *"Vochtig bos met productie bestaat uit loofbossen die gedomineerd worden door diverse boomsoorten zoals populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Het is grotendeels gesloten bos met een weelderige ondergroei."*

Afbeelding 8: Projectgebied en aanwezige natuurtypen (geoapp.noord-holland.nl)

Op 28 juni 2022 en 6 juni 2023 is door ing. S. van Lieshout een locatiebezoek uitgevoerd in het projectgebied NNN. Het doel van dit bezoek was onder andere om de kwaliteit van de huidige situatie en het huidige NNN te beoordelen en te bepalen welke wezenlijke kenmerken en waarden en welke kernkwaliteiten in de huidige situatie in en rond het projectgebied aanwezig zijn. Dit wordt in onderstaande paragraaf besproken.

Natuurbeheertype

Het projectgebied NNN is gelegen in natuurbeheertype Vochtig bos met productie (N16.04). Belangrijke kenmerken van dit type natuurbeheer zijn dat het gebied gedomineerd wordt door diverse soorten loofbomen. Dit bostype levert een belangrijke bijdrage aan de houtvoorziening en er vindt periodiek houtoogst plaats. In de huidige situatie voldoet het projectgebied NNN niet aan deze kenmerken. Het NNN-gebied dat binnen het projectgebied ligt en verloren gaat met de geplande ontwikkeling bestaat uit een extensief beheerd gazon en wordt in de huidige situatie onder andere gebruikt als sportveld. Langs de zuid- en westzijde van het projectgebied is een bosschage aanwezig welke tijdens de geplande ontwikkelingen behouden blijven.

Aangezien het projectgebied NNN wordt gebruikt als sportveld en vanwege het extensieve maai-beheer met een eerste maaironde rond half juni, komen deze kenmerken niet overeen met één van de natuurbeheertypes.

Ecologische kernkwaliteiten

In het projectgebied NNN zijn de ecologische kernkwaliteiten "Open water met verlandingsvegetaties" en "Open landschap met extensieve graslanden" uit het NNN-document Twiske L23 niet aanwezig. In het projectgebied NNN is de ecologische kernwaarde "Parklandschap met recreatief gebruik" wel aanwezig. Aangezien het gebied bestaat uit extensief beheerd gazon met een maaironde in juni en buiten die periode onder andere als sportveld gebruikt wordt, heeft het gebied een lage ecologische waarde en draagt het zeer beperkt bij aan het behoud van biodiversiteit binnen het NNN-gebied. Het gazon biedt geen schuilmogelijkheden voor dieren en ondanks het extensieve beheer is er geen bijzondere variëteit in begroeiing. Het projectgebied NNN kan onderdeel uitmaken van het leefgebied van algemene amfibieën en zoogdieren.

Effecten

De geplande ontwikkelingen zullen naar verwachting geen negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna. De geplande ontwikkelingen kunnen wel een negatief effect hebben op het leefgebied van algemene amfibieën en zoogdieren. Voor deze algemene soorten geldt er een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. De zorgplicht blijft van wel van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

De werkzaamheden zullen geen negatief effect hebben op de samenhang van het NNN. Het omliggende gedeelte van het NNN blijft behouden en aaneengesloten.

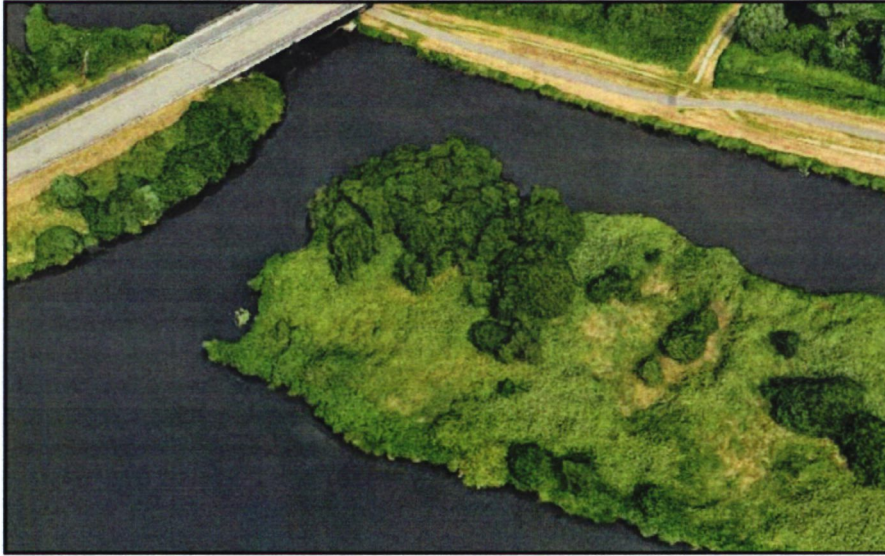
3.2.2 SALDERINGSGBIED NNN

Het salderingsgebied NNN is omringd door de volgende natuurbeheertypes: Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02), Veenmoeras (N05.03), Vochtig bos met productie (N16.04) en Zoete plas (N04.02). Deze zijn op kaart weergegeven in afbeelding 9.

Afbeelding 9: Omliggende natuurbeheertypes salderingsgebied (geoapp.noord-holland.nl)

Het salderingsgebied bestaat uit vochtig landschap met verschillende vegetatievormen. Aan de zuidkant zijn voornamelijk lage rietvegetaties gelegen en aan de noordkant groeien onder andere lage wilgensoorten (afbeelding 10). Het salderingsgebied is reeds onderdeel van het Bijzonder Provinciaal Landschap en valt onder Oostzaner- en IJperveld. Het salderingsgebied wordt derhalve van grote waarde geschat.

Afbeelding 10: Impressie vormgeving salderingsgebied

Natuurbeheertype

Het salderingsgebied heeft potentie voor de habitattypen:

- Veenmoeras (N05.03)
- Hoog- en laagveenbos (N14.02)

Veenmoerassen wordt door BIJ12 als volgt beschreven: *"Veenmoeras omvat open begroeiingen van riet, lisdodde en biezen in water; rietlanden en rietruigten. Hierin weerspiegelt zich de overgang van water naar land."* *"Veenmoeras is van groot belang voor vogels, libellen, vissen, amfibieën en enkele zoogdieren als otter, noordse woelmuis en waterspitsmuis. Goed ontwikkelde moerassen behoren tot de soortenrijkste levensgemeenschappen in Nederland, en zijn daarom van groot belang voor de Nederlandse natuur."*

De zuidkant van het salderingsgebied biedt potentie om als veenmoeras te dienen. Deze zuidelijke kant bestaat momenteel grotendeels uit laagveenmoeras en voldoet als verlandingsvegetatie aan veel van de beschreven kenmerkende eigenschappen. Om te bepalen hoe het salderingsgebied op dit moment exact voldoet aan de gestelde kwaliteitsbepaling is nader onderzoek benodigd. Een grote bedreiging voor veenmoerassen is verbossing. Dit lijkt momenteel enigszins van toepassing op dit zuidelijke deel. Om dit tegen te gaan en het moeras in stand te houden is derhalve intensief beheer nodig. Zo mag veenmoeras bijvoorbeeld maximaal voor 10% uit struweel en bosjes (inclusief solitaire bomen) bestaan. Op nog geen 100 meter ten zuidwesten van het salderingsgebied zijn reeds twee eilanden aangewezen natuurbeheertype veenmoeras welke als voorbeeld kunnen dienen.

Hoog- en laagveenbos wordt door BIJ12 als volgt beschreven: *"Hoog- en laagveenbos is bos op natte standplaatsen op venige bodem met dominerende soorten als zwarte els, zachte berk en grauwe wilg."* *"Op open plekken domineren moerasplanten. Hoog- en laagveenbossen kennen een hoge diversiteit bij veel structuurvariatie en de afwezigheid van verdroging."*

De (zuid- en) noordkant van het salderingsgebied biedt (/bieden) potentie om als hoog- en laagveenbos te dienen. De noordelijke kant voldoet aan veel van de beschreven kenmerkende eigenschappen. De zuidelijke kant kan tevens dienen als hoog- en laagveenbos mits hier geen intensief beheer wordt toegepast (zoals benodigd bij het natuurbeheertype veenmoeras). Door het uitblijven van intensief beheer kan verbossing optreden en kan het gebied transformeren tot laagveenbos. Zo bevestigt BIJ12 dat veel veenbossen op natuurlijke wijze ontstaan, soms na stopzetten van maaibeheer van rietlanden (laagveenmoerassen). Op minder dan 700 meter ten oosten van het salderingsgebied zijn reeds twee plaatsen aangewezen als deel van een eiland zijn aangewezen als natuurbeheertype hoog- en laagveenbos welke als voorbeeld kunnen dienen.

Ecologische kernkwaliteiten

In het salderingsgebied NNN zijn de ecologische kernkwaliteiten "Parklandschap met recreatief gebruik" en "Open landschap met extensieve graslanden" uit het NNN-document Twiske L23 niet aanwezig. In het salderingsgebied NNN is de ecologische kernwaarde "Open water met verlandingsvegetaties" wel aanwezig. Het salderingsgebied bestaat uit een gevarieerd landschap met veel potentie. Het gebied heeft door een variatie aan landschappelijke

elementen zoals de rietruigte en gevarieerde begroeiing een relatief hoge ecologische meerwaarde. In de huidige staat biedt het salderingsgebied reeds potentieel habitat voor rode lijst-soorten zoals de noordse woelmuis, snor, roerdomp en de waterspitsmuis welke in de omgeving bekend zijn voor te komen. De hogere vormen van begroeiing aan de noordkant van het gebied kunnen tevens door broedvogels als broedbiotoop worden gebruikt. Door over te gaan tot NNN met een gespecificeerd natuurbeheertype kan het salderingsgebied voor nog meer iconsoorten een geschikt habitat vormen en de ecologisch meerwaarde nog verder verbeteren.

Effecten

Indien het salderingsgebied in de toekomstige situatie wordt aangewezen tot NNN en hier één (of beiden) van de bovengenoemde natuurbeheertypes aan wordt toebedeeld zal dit naar verwachting een positief effect hebben op beschermde flora en fauna. De natuurwaarde ligt in het salderingsgebied al vrij hoog maar dat zal nog verder kunnen worden verbeterd door hier een gericht natuurbeheertype aan te koppelen.

De geplande transformatie zal een positief effect hebben op de lokale samenhang van het NNN. Door op deze locatie als nieuw onderdeel van het NNN te fungeren wordt de verbinding met en tussen omliggende deelgebieden van het NNN versterkt.

3.3 SALDERINGSBEOORDELING

Met de ruil wordt de samenhang van het gebied rondom het projectgebied niet in het geding gebracht. Het NNN gebied blijft onverminderd verbonden, er vindt zelfs een uitbreiding van connectiviteit van het NNN plaats, aangezien het salderingsgebied net buiten het huidige NNN gelegen is en ook een natte verbinding kent. Door de ligging in het water kunnen doelsoorten van het Vogelrichtlijn gebied en andere soorten profiteren van relatieve rust. Het extensief beheerde gazon dat zal verdwijnen speelt daarnaast geen belangrijke rol in de verspreiding of het onderbrengen van soorten. Het projectgebied levert nauwelijks tot geen bijdrage aan de ecologische kernkwaliteiten die belangrijk zijn voor het behoud van de biodiversiteit in het gebied. Het gazon maakt tevens geen onderdeel uit van leefgebied van doelsoorten van het Twiske.

In het beoogde salderingsgebied is reeds een ecologische kernwaarde aanwezig met een grote ecologische meerwaarde. Het salderingsgebied heeft reeds een hoge waardering in verband met het behoren tot het 'Bijzonder Provinciaal Landschap' van de provincie Noord-Holland. Het gebied grenst grotendeels direct aan bestaand NNN-gebied. In het salderingsgebied is potentieel broed- en leefgebied aanwezig voor doelsoorten van het Vogelrichtlijngebied Twiske. De oevervegetatie kan door de Vogelrichtlijnsoorten, de roerdomp, rietzanger en de snor, potentieel als broedbiotoop worden gebruikt. Tevens zijn de oevers geschikt als leefgebied voor de noordse woelmuis en de waterspitsmuis. Dit zijn soorten waar in de Habitatrichtlijn delen van het Natura 2000-gebied "Ilperveld, Varkensland, Oostzanerpolder & Twiske" een instandhoudingsdoelstelling geldt. Het Twiske is verder echter alleen als Vogelrichtlijngebied aangemerkt. Door de locatie van het salderingsgebied kan het in de toekomstige situatie een stimulerende werking hebben op de verbinding tussen het Twiske en omliggende NNN-gebieden. Hierdoor wordt het NNN uiteindelijk effectiever als verbindend element, waar het huidige projectgebied reeds is omsloten door het NNN en zorgt voor geen toegevoegde verbindende werking door de beperkte ecologische waarde.

In het beoogde salderingsgebied is een ecologische kernwaarde aanwezig met een potentieel grote ecologische meerwaarde en meer leefgebied voor doelsoorten van het Twiske en het Natura 2000-gebied "Ilperveld, Varkensland, Oostzanerpolder & Twiske". Derhalve wordt het gebied als geschikt salderingsgebied voor het projectgebied beoordeeld. Door het extensieve beheer is er eveneens meer leefgebied voor algemene soorten aanwezig. Het salderingsgebied heeft ten minste een gelijkwaardige dan wel een hogere ecologische waarde dan het projectgebied. Gezien de locatie, het aanwezige habitat, het huidige beheer en de ecologisch waarde is het beoogde ruilgebied geschikt om aangewezen te worden als NNN-gebied ter vervanging van het projectgebied.

3.4 CONCLUSIE

Het projectgebied ligt in NNN-gebied. Het oppervlakteverlies wordt gecompenseerd door eenzelfde oppervlak in te brengen uit een andere zone aan de rand van het Twiske, welke nog geen NNN-bestemming heeft. De provincie Noord-Holland zal goedkeuring moeten verlenen voor deze ruil. De aangedragen ruilgebieden passen goed binnen de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN in het Twiske. De kwaliteit van de ruilgebieden is groter dan het huidige deel en door een zone aan de buitenrand bij het gebied te betrekken in het NNN, wordt de verbindende werking van het NNN sterker.

Het aangedragen salderingsgebied heeft een duidelijk grotere natuurwaarde dan het te ontwikkelen gebied. Waar het huidige gebied niet goed past onder de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied (uitgezonderd Parklandschap met recreatief gebruik), past het salderingsgebied binnen "Open water met verlandingsvegetaties"

en daarnaast binnen twee van de habitattypen Veenmoeras (N05.03) en Hoog- en laagveenbos (N14.02). Er wordt met de saldering een winst geboekt op de kwaliteit van de natuur op de in het NNN gelegen gebieden.